

Идеологија дизајна

—	Uvod / ID: Ideologija dizajna	02 - 04
	Javni program	
—	„Z” blokovi	05 - 08
—	Javne diskusije, prezentacije i radionice	09 - 12
—	Open Design Studio	13 - 16
—	A3.Format Group / 29,7x42cm	17 - 20
	Izložba	
—	Dokumentarni video zapisi	21 - 28
—	Timeline grafičkog i industrijskog dizajna u Jugoslaviji od 1945-1990. godine	29 - 46
—	Société Réaliste, Pariz / Transitioners: London View	47-52
—	Impresum	54

ID: Ideologija dizajna

Na koji način su prakse dizajna percipirane danas i na koji način je moguće pratiti njihov ključni razvoj poslednjih decenija XX veka, te njihove veze sa umetničkim praksama i kritičkim diskursima? Planiranje za masovnu proizvodnju, grafički dizajn, industrijsko oblikovanje, dizajn okoline, advertising, dizajn enterijera, modni dizajn, itd. su samo neke od determinanti ove kompleksne discipline kulture. Bilo da se istražuje njegov razvoj u socijalističkom ili kapitalističkom društvenom uređenju, dizajn se uvek nalazi u uskoj i dinamičnoj vezi sa ekonomskim i proizvodnim osnovama društva, gradeći različite i/ili specifične odnose čoveka prema materijalnoj kulturi. Predmet istraživanja i izložbe *Ideologija dizajna* su teorije i prakse (industrijskog i grafičkog) dizajna nastale u gotovo pola veka postojanja socijalističke Jugoslavije, te njihov širi društveni i ideološki kontekst.

Dizajn predstavlja pregnantnu i visoko-interdisciplinarnu oblast koja u sebe uključuje domene kulture, nauke, arhitekture, tehnologije i umetničke prakse, a samim tim predstavlja plodno tle za sociološko-filozofske rasprave o tehnologiji i tržištu, o društvenoj i političko-ekonomskoj dinamici i procesu rada. Poseban akcenat projekta postavljen je na diskusije i prakse vođene u vreme socijalističke Jugoslavije koje su pokušavale da definišu: ulogu dizajna u (ne)-tržišnoj socijalističkoj ekonomiji, njegov funkcionalizam i uslovljenost tržištem ili pak društvenu angažovanost, te ulogu dizajna u oblikovanju novog odnosa čoveka prema materijalnim stvarima, novog načina života u težnji ka uspostavljanju besklasne ljudske zajednice. Razvijajući progresivne, kritičke i kontradiktorne pozicije, dizajn je istovremeno predstavljao simbol posleratne obnove zemlje pod okriljem procesa industrijalizacije i oslobođenje čoveka od materijalne oskudice, ali kroz naredne decenije sve je više igrao jednu od glavnih uloga u izgradnji socijalističkog tržišnog društva.

Istraživanje, izložba i publikacije *Ideologija dizajna* se bave kontekstualizacijom kontradiktornih procesa kojim su se različite ideologije prelomale kroz teoriju i prakse dizajna i paralelno, način na koji su različite ideologije dizajna i vizuelnih identiteta kreirane u prvom posleratnom periodu formiranja Jugoslavije, zatim tokom burnih 1960-ih i 1970-ih godina, do samog prestanka postojanja ove zajednice. Takođe, ovim projektom se preispituje mogućnost kreiranja odnosa između kritičkih istorijskih praksi dizajna i savremenog dizajna, koji sve više potpada u isključivo komercijalni aspekt kreativnih industrija, koje prelomljene kroz ideološku prizmu neoliberalnog kapitalizma održavaju eksploatatorski odnos prema kreativnosti i kreativcima. U tom smislu nameće se pitanje: Da li je danas moguće posmatrati i praktikovati prakse dizajna van dominantnih funkcionalističkih principa i tržišnog diktata proizvodnje i potrošnje, te razvijati njihovu angažovanu dimenziju u kreiranju čovečnijih društvenih odnosa, odnosno, da li je moguće u doba „tranzicije“ sprovesti politizaciju praksi dizajna?

Ideologija dizajna sadrži nekoliko celina, gde se najpre ističe didaktička izložba u okviru koje su predstavljani dokumentarni video zapisi – intervjui – sa nekim od najznačajnijih protagonista jugoslovenske teorije i prakse dizajna i istorije i kritike umetnosti, među kojima su: Jerko Denegri i Branko Vučićević iz Beograda, Matko Meštrović i Fedor Kritovac iz Zagreba, Stane Bernik iz Ljubljane i Branislav Dobanovački iz Novog Sada. U seriju intervjua realizovanih za Ideologiju dizajna priključen je razgovor sa zagrebačkim dizajnerom Ivanom Piceljom povodom godišnjice *Helvetica*, koji su realizovali Dragan Mileusnić i Željko Serdarević, dizajnerski par iz Zagreba. U zajedničkoj produkciji, zagrebački grafički dizajner Dejan Kršić i Centar_kuda.org u okviru izložbe predstavljaju subjektivni timeline praksi industrijskog i grafičkog dizajna, te institucionalnih i alternativnih okvira praksi dizajna u odnosu na paradigmatična društvena, politička i ekonomska zbivanja u socijalističkoj Jugoslaviji. Izložba takođe predstavlja i prostornu intervenciju umetničkog i dizajnerskog kolektiva Société Réaliste iz Francuske. „Total design“ izložbe upotpunjuje mobilni i modularni nameštaj – „Z“ blokovi – izrađen po projektu NAO – Normal Architecture Office i arhitekta Srđana Jovanovića Weissa iz Filadelfije, SAD. Tokom trajanja izložbe, organizovan je niz radionica i edukativno-kolaborativnih programa, koje realizuju dve novosadske inicijative dizajnera mlade generacije – Open Design Studio i A3.Format projekat.

Pored govornog programa koji se odvija tokom izložbe, diskurzivnu platformu projekta upotpunjuje dvojezični zbornik tekstova koji sadrži 13 eseja dajući teorijski uvid u temu projekta, u izdanju izdavačke kuće Autonomedia iz Njujorka. Među autorima eseja nalaze se: Žan Bodrijar, Igor Čubarov, Branislav Dimitrijević, intervju sa Jerkom Denegrijem, Hal Foster, Nenad Malešević, Metahaven, Borislav Mikulić, Barbara Predan, Žak Rancijer, Feđa Vukić i kolektiv WHW, urednica: Branka Ćurčić.

ID: Ideologija dizajna je integralni deo dugoročnog istraživačkog projekta pod nazivom *Umetnost uvek ima posledice*, u okviru kojeg sarađuju 4 organizacije: Što, kako i za koga/WHW iz Hrvatske, tranzit.hu iz Mađarske, Muzej Sztuzki iz Poljske i Centar_kuda.org iz Srbije, u periodu od 2008 – 2010. godine. Projekat je posvećen kreiranju i distribuiranju novih saznanja i znanja o paradigmatičkim društveno angažovanim praksama umetnosti i dizajna u regionu i u Istočnoj Evropi, uključujući njihov odnos prema širem evropskom kontekstu tokom prošlosti i danas. Takođe, izložba je deo projekta *Individualne utopije sada i nekada* koji se realizuje u saradnji sa SCCA/pro.ba iz Bosne i Hercegovine i T.I.C.A. iz Albanije

www.kuda.org/sr/id

www.artalways.org

www.pro.ba/bs/utopije

“Z” blokovi

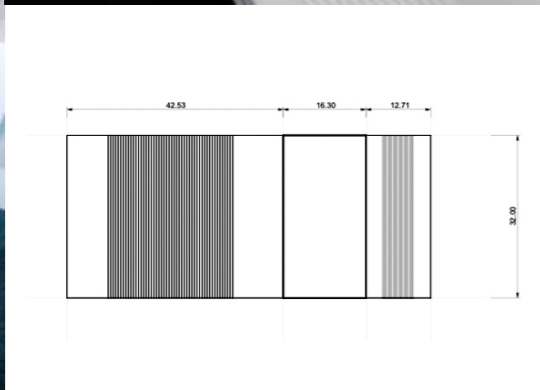
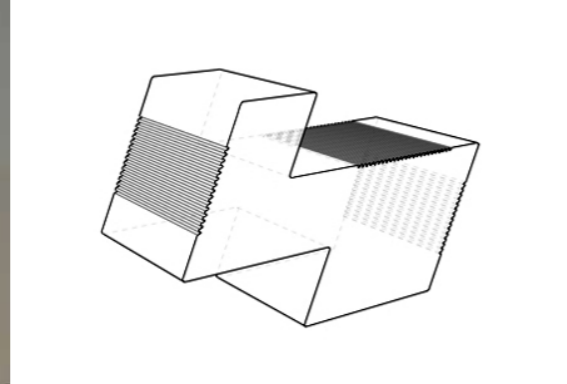
Dizajn: Srđan Jovanović Weiss, Thabo Lenneiy

Normal Architecture Office (NAO), Filadelfija, US, 2009 / www.thenao.net

Izvorni dizajn: Normal Group for Architecture, 2003

“Z” blokovi, čiji je kreator Normal Architecture Office (NAO), su lagani i uklapajući blokovi koji se mogu koristiti na mnogo načina zahvaljujući svom geometrijskom obliku dizajniranom tako da nalikuje latiničnom slovu Z. Osnovna zamisao koja leži iza ove prilagodljive upotrebe dizajna jeste lakoća aranžiranja „Z“ blokova u individualne, društvene i hibridne prostore različite veličine, formalne ili neformalne, javne ili intimne. Blokovi mogu stojati zasebno i koristiti se kao stolice, a mogu se kombinovati u vidu horizontalnih klupa ili sofa. Oni dalje mogu biti uklapani i vertikalno u građevinske delove, niše, zidove i stubove. Konačno, mogu se tretirati kao razbacani nameštaj u prostorijama ili galerijama. Geometrija pojedinačnog bloka vodi poreklo iz navodnih američkih medicinskih preporuka za korišćenje ortopedskih pomagala koja pružaju veću udobnost prilikom seksualnih odnosa parova pripadnika srednje klase. Specifičnost geometrijskih uglova koje nude američki seksolozi i njihova direktna primena u seksualnim proizvodima govori o eleganciji geometrije uglova „Z“ bloka. Ako je kapitalizam u stanju da stvori znanje specifično po svojoj nameni za upotrebu u spavaćim sobama američke srednje klase, cilj predlaganja i proizvodnje „Z“ blokova je širenje i balcanizacija ovog naučnog dostignuća u apstraktnu svakodnevnu društvenu upotrebu na bilo kom mestu, oslobođenu diktata svoje osnovne namene.

Nakon svakog događaja posetioci koji koriste „Z“ blokove ih slobodno mogu poneti svojoj kući i koristiti kako god žele. Prvobitnu „tupaviju“ verziju ovog dizajna proizveo je prethodnik Normal Architecture Office-a: Normal Group of Architecture je učestvovala u produkciji scenografije za savremeni ženski plesni ansambl koji je nastupao u St. Marks crkvi u Ist vilidžu u Njujorku 2003. godine.

Javne diskusije, prezentacije i radionice

Javne diskusije, prezentacije i radionice u okviru izložbe „ID: Ideologija dizajna“ od 23.10. - 23.11.2009. u Muzeju savremene umetnosti Vojvodine

Petak, 23.10.2009., MSUV, od 19h
ID: IDENTITET / Open Design Studio / www.opendesignstudio.net
Kolaboracioni rad na logo-u izložbe *ID: Ideologija dizajna*
Otvaranje procesa: 23.10. 2009. / Zatvaranje procesa: 22.11. 2009.

Petak, 30.10.2009., MSUV u 19h
Predavanje: Hibridni identiteti i paralizirajuće tradicije
Predavač: Feđa Vukić, profesor teorije i istorije dizajna
na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Utorak, 10.11.2009., MSUV početak u 10:00h
ID: DEDLAJN / Open Design Studio / www.opendesignstudio.net
Otvoren rad na katalogu izložbe u izložbenom prostoru
Učestvuju: Marko Brkić, Katarina Lukić Balažikova / 10.-11.11. 2009., 10:00 - 20:00

Petak, 13.11.2009., MSUV u 19h
Razgovor: I(DEOLOGIJA) D(IZAJN) ILI NIŠTA
Učesnici u razgovoru: Olivera Batajić, art direktor, timpometar / Isidora Nikolić, grafički dizajner i predavač / Slavimir Stojanović, kreativni direktor, futro / Slaviša Savić, art direktor, New Moment / Lazar Bodroža, Metaklinika / grupa Škart / Marijana Zarić i Jovan Trkulja, Peter Gregson Studio / Filip Bojović, kreativni direktor FAJN HAJP agency / Katarina Lukić Balažikova, OPEN DESIGN STUDIO / Moderatori: Dejan Kršić, grafički dizajner, prevodilac i publicista, WHW/Arkzin, Zagreb
Borut Vild, art direktor Politika NM, Beograd

Utorak, 17.11.2009., MSUV u 19h
A3:ID / <http://a3format.org>
Prezentacija radova konkursa za publikaciju na temu “*Ideologija dizajna*” [Vol:4] projekta
A3.Format

Sreda, 18.11.2009., MSUV u 19h
Promocija dvojezičnog zbornika tekstova *ID: Ideologija dizajna*
Urednica: Branka Ćurčić, izdavač: Autonomea, Njujork
U razgovoru učestvuju pisci tekstova za zbornik: Branislav Dimitrijević, istoričar umetnosti, pisac i kustos Nenad Malešević, teoretičar dizajna / Branka Ćurčić, urednica zbornika

Nedelja, 22.11.2009., MSUV, 19h
Promocija rezultata kolaborativnog rada na logo-u izložbe *ID: Ideologija dizajna* - ID: IDENTITET
i promocija kataloga izložbe *ID: Ideologija dizajna*
Učesnici: Marko Brkić, Katarina Lukić Balažikova

Open Design Studio

*Projekti: ID: DEDLAJN, ID: IDENTITET
Autori projekata: Marko Brkić, Katarina Lukić Balažikova
www.opendesignstudio.net*

Open Design Studio je nezavisna inicijativa grafičkih dizajnera sa ciljem podrške otvorenog shvatanja vizuelne komunikacije i grafičkog dizajna. Osnovni cilj Open Design Studio je podrška poimanja vizuelne komunikacije putem radionica, igre, predavanja i diskusije. Projekat Open Design Studio se bavi aktuelnim problemima u oblasti grafičkog dizajna i vizuelne kulture iz raznih aspekta i pogleda, otvara nove mogućnosti posmatranja grafičkog dizajna kao slobodne i otvorene discipline, pomaže razvoju kolaboracione prakse mladih dizajnera i njihovog umrežavanja što sve pomaže povećanju vizuelne pismenosti i vizuelne kulture u društvu.

Učestvovanje Open Design Studio u okviru izložbe *ID: Ideologija dizajna* se bazira na igri, kolaboraciji i eksperimentu. Dva projekta, koja će publika moći da vidi su zasnovana na pojmovima - psihički pritisak, dedlajn, brzina i identitet, predstavljaju ideologije koje definišu dizajn kao otvorenu i kolaboracionu disciplinu, ali takodje i pokazuju na fenomene današnjeg društva. Psihički pritisak, brzina i dedlajn formiraju dizajn i dizajnera u smislu zadovoljenja konstantno povećavajućih zahteva industrije bazirane na brzom kapitalističkom razvoju. Identitet i njegova potreba preciznog definisanja na tržištu pokazuje da je grafički dizajn preko korporativnih identiteta postao ne samo prenosilac individualnih karakteristika nego i prenosilac ideologije samih korporacija. Dizajn je smatran u standardnom smislu kao zatvorena i individualistička disciplina, koja se kao timska posmatra samo u kontekstu advertajzinga zbog prosperiteta i efikasnosti na tržištu. Open Design Studio pokazuje svojim učestvovanjem takode i na problem otvaranja rada grafičkog dizajnera u Vojvodini, ali i u celoj Srbiji i time pokazuje na potencijal dizajna kao jedne perspektivne kolaboracione discipline.

ID: IDENTITET / www.id-identity.org

Projekat ID: Identitet je kolaborativan rad na logo-u izložbe *ID: Ideologija dizajna* u formi web sajta, koji je ograničen vremenom trajanja izložbe. Mogućnost redizajniranja samo poslednje prikazane varijante logo-a na sajtu ograničava polje kreativnosti i inspiracije autora, ali može da donosi i bolje rešenje. Ovakav proces demonstrira neprestano redizajniranje kao konstantan proces promene identiteta, čime se stalno i redefiniše sama ideologija događaja. Takođe, redizajn i konstantna redefinicija identiteta predstavljaju primer kompetitivnog karaktera dizajna u funkciji neprestanog zahteva za inovacijom. Značaj redizajniranja i stvaranja identiteta izložbe tokom njenog trajanja je takode i u gledanju identiteta kao retrospektivne akcije, a ne kao instantno formulisane vizuelne reprezentacije.

ID: DEDLAJN / Učestvuju: Marko Brkić, Katarina Lukić Balažikova
Brzina rada i pojava dedlajna je postala kriterijum kvaliteta i kvantiteta, zajedno sa cenom definiše i deformiše današnju dizajn produkciju. Rad pod pritiskom utiče na njegov rezultat i na njene učesnike, potreba brze reakcije, povećane koncentracije i brze komunikacije je stalno prisutna. Projekat ID: Deadline dizajn-performansom predstavlja otvoren studio, gde dvojice grafičkih dizajera (Marko Brkić i Katarina Lukić Balažikova) direktno u izložbenom prostoru Muzeja savremene umetnosti Vojvodine, pod vremenskim pritiskom i u neugodnim fizičko-psihičkim uslovima zajedno stvaraju katalog izložbe.

Miodrag Manojlović

Milica Pantelić

A3.Format Group

29,7x42cm.

a3format.org
a3format.blogspot.com

A3.Format je umetnički i dizajnerski kolektiv koji je 2005. godine inicirao Filip Bojović iz Novog Sada, u intenzivnoj saradnji sa Vladimirom Manovskim. Ideja A3.Format projekta podrazumeva kreiranje, pre svega, online saradničke platforme, otvorene za različite intervencije na tkzv. "digitalnom platnu" dimenzija 29,7 x 42cm. Dosadašnji radovi svojim temama variraju od jednostavnih poruka intimne prirode do tema koje se tiču ljudskih prava, politike, ekonomije, ekologije, prirode umetnosti, itd. Iako je radove realizovalo više desetina različitih umetnika i dizajnera mlađe generacije, veći deo njih (iako ne isključivo) odlikuje vizuelna jednostavnost: upotreba jedne boje, određene vrste tipografije i čista slovná rešenja na zadatom formatu.

Koncept

Osnovna ideja A3.Format projekta je zaživela u svojoj digitalnoj formi, na internetu. Sami autori projekta su konstatovali da je iniciranje ovakvog projekta podstaknuto "nedostatkom javnog prostora za slobodno izražavanje misli". I zaista su u pravu – javni prostor danas je fragmentiran, komercijalizovan, medijalizovan i privatizovan, što u velikoj meri važi i za prostor interneta. Pod ovakvim uslovima, A3.Format projekat upotrebom template-a, standardizovanog formata za moguće intervencije, gotovo da ironizuje template mod interneta kao otvorenog, javnog prostora za beskonačnu participaciju i umrežavanje. Na tim osnovama, A3.Format projekat oformio je malu i efektivnu online platformu koja pridodaje nov kvalitet principu kolaboracije, van reprezentativnih strategija dominantnih medijskih režima. Cilj projekta je da na godišnjem nivou objavi više publikacija i knjigu koja će sadržati 100 priloženih radova u originalnom formatu, s idejom da svaka stranica/rad može da se istrgne iz knjige i da se koristi i dalje distribuira u formi plakata. Knjigom se proces zaokružuje i ono što je u jednom trenutku bila ideja, sada postaje "uradi sam" umetničko delo.

A3:ID

Promocija prve A3.Format publikacije "Urban Violence" [Vol: 1] i dva potpuno nova izdanja [Vol:2] i [Vol:3] kao hardcopy projekta koji je trajao prethodnih 9 meseci preko interneta na <http://a3format.org>

Prezentacija radova konkursa za publikaciju na temu "Ideologija dizajna" [Vol:4] [digitalna verzija] predstavlja specifične modifikovane fontove, handwritten tipografije, eksperimentalna ilustrovana pisma, sisteme inside grid, modular, stretched... Ova publikacija će predstavljati svojevrsan presek novih tipografskih tendencija više autora mlađe generacije sa prostora bivše SFRJ, danas. Uslov je bio jednostavan, jedna boja – crna.

Proces nastajanja, od skica do A3 radova, biće takođe prikazan.
Autori će izneti i svoje viđenje tog procesa.

Dokumentarni video zapisi

Intervju sa Matkom Meštrovićem dužina trajanja: 25' 11"

Matko Meštrović

Profesor doktor, interdisciplinarno orijentisan istoričar umetnosti. Stariji istraživač (Emeritus) na Zagrebačkom institutu za ekonomiju. Ranije bio profesor Teorije dizajna na Arhitektonskom fakultetu Zagrebačkog univerziteta i direktor Instituta za kulturu Hrvatske (1987 – 1992). Tokom šezdesetih stekao reputaciju među avangardnim umetnicima i naučnicima kao organizator međunarodnog pokreta Nove tendencije. Tokom sedamdesetih kao savetnik generalnog menadžera Radio i televizije Zagreb trudio se da uvede u rad najnaprednije profesionalno i teoretsko znanje u ovom polju. Od tada je bio aktivan i u Sociološkom društvu Hrvatske. Vodio je istraživački projekat "Kulturni kapital i razvoj strategije Hrvatske" na Ekonomskom institutu. Objavio nekoliko knjiga: Teorija dizajna i problemi okoline (1980.), Svijet, svijest i zavisnost (1983.), Roba i sloboda - Oglеди iz nepropitane suvremenosti. (1995.), Vrijeme zbilje – U susret evolucionjskom ubrzanju (2002.).

„Postojala je jedna izuzetna strategijska, načelna politika, a to je solidarnost u pomaganju da se zemlja što cijelovitije razvija... nije bilo produbljavanja razlika, nego je nastojanje bilo da se one smanje.” Matko Meštrović

Intervju sa Fedorom Kritovcem dužina trajanja: 17'

Fedor Kritovac

Arhitekta i doktor društvenih nauka iz područja urbane sociologije. Od početka je saradnik u Cen-

tru za industrijsko oblikovanje u Zagrebu, a do penzije u Institutu građevinarstva Hrvatske, uz autorske suradnje s drugim institucijama i preduzećima. Član ULUPUH-a od 1966. godine (Studijska sekcija, Umetnički savet), Hrvatskog društva karikaturista, Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske, ranije i drugih strukovnih društava (Društvo arhitekata Zagreba, Hrvatsko ergonomijsko društvo, Udruga za promicanje zaštite u radnoj i životnoj sredini), te uredništva časopisa Čovjek i prostor i Ambalaža. Publikovao je priloge u časopisima: 15 Dana, Telegram, ČIP, Arhitektura, Kontura, Vijenac, Zarez, Komunalni vjesnik, strukovne publikacije i separati.

„Kad se čovjek sjeti onih internacionalnih izložbi, iz Britanije, iz Njemačke, onda bi bilo prejednostavno reći, pa to je bilo samo iz nekih političkih razloga, jer su te izložbe imale ako ne i previše naglašenu dimenziju učenja i prosvjećivanja. Već sama činejnica da je sve to pri ruci i da se može čut', pa vidijet', pa razumijet' – to je već jedan apsolutan dobitak koji nije konzumni dobitak.” Fedor Kritovac

Intervju sa Jerkom Denegrijem dužina trajanja: 36' 58"

Jerko Denegri

Istoričar umetnosti. Redovni profesor na Grupi za istoriju umetnosti Filozofskog fakulteta u Beogradu, za predmet Umetnost dvadesetog veka, od 1991. godine. U periodu pre toga, radio je kao kustos i viši muzejski savetnik u Muzeju savremene umetnosti. Autor je brojnih izdanja, a samo neka od njih su: Teme srpske umetnosti (u pet knjiga, 1993-1999), Fragmenti postmodernog pluralizma, 1997., Jedna moguća istorija moderne umetnosti, 1998.; Autor je studija:

Branislav Dobanovački

Na tim žiriranjima [zvaničnih konkursa za politički plakat] se moglo jako puno naučiti; ta žiriranja su prosto bila jedna dodatna edukacija onima koji su tek počinjali, meni naročito u to vreme s početka 1970-ih godina.

Interview sa Jerkom Denegrijem --->

Interview sa Branislavom Dobanovačkim <---

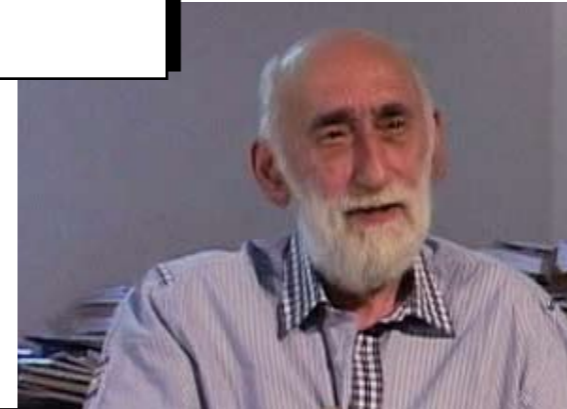
Jerko Denegri

During those jury sessions

Fedor Kritovac

Dizajn – kome i za koga? Kad se riješimo nečega što može zvučati kao fraza – za sve, za ljude, za građane – onda ne možemo izbeći pitanja koja su i tada bila a i danas su još više aktuelna, a to je slijedeće: u ovoj još prosvjetiteljsko-utopijskoj dimenziji, dizajn je potreban kao jedna generalna vrijednost bez obzira na njegovu direktnu mogućnost konzumacije.

Interview sa Brankom Vučičevićem --->

Fenomeni kao što je Bauhaus, Ruska avangarda, futurizam, De Stijl, itd. - veliki su pokreti koji postavljaju dizajn kao vrlo važan segment unutar svog delovanja. Bilo je jasno da je dizajn integralni deo vizuelne kulture i kulture oblikovanja XX veka.

Kapital je podržavao kontrarevoluciju. To što je on nastavio raditi i dalje, pretvorilo se u nešto što je suprotnoga smisla. Pad Berlinskoga zida ima dva značenja: to nije samo pad mentalnih ostataka jedne deformirane revolucionarne ideje koja se danas zove samo komunizam i komunizam se čita samo u tome smislu i nikakvome drugome, nego je to pobijeda kontrarevolucije, konačno je ostao samo jedan moćnik na svijetu, a taj moćnik je nametnuo svoju moć. Ideološki, ona se danas klasificira kao ideologija neoliberalizma. Niko u ovim zemljama koje su podlegle tom nasrtaju nije u stanju distancirati se i reći: pa to je kontrarevolucija, jer je ona prava revolucija davno, davno, otišla u zaborav.

Matko Meštrović

Interview sa Stanetom Bernikom <---
Interview sa Matkom Meštrovićem <---

Interview sa Fedorom Kritovcem --->

Interview sa Ivanom Piceljem --->

Apstraktna umetnost u Hrvatskoj - geometrijske tendencije, 1985.; monografije "EXAT 51", 1979. zajedno sa Želimirom Košćevićem; zbornik Dizajn i kultura, 1985., itd. Autor je preko 1000 teorijskih tekstova u stručnim časopisima: likovnih kritika, eseja i tekstova za kataloge izložbi. Održao je mnogobrojna predavanja, stručna vođenja kroz izložbe i tribine.

„Kada se govorilo o dizajnu, obično se smatralo da se on tiče predmeta za svakodnevnu upotrebu, da oko toga nema šta da se kaže ili da je u pitanju čista funkcija dizajna. Međutim, kod pomenutih autora u knjizi Dizajn i kultura, oko dizajna se plela određena ideološka diskusija – o potrošačkom društvu, medijima i ekstenziji autonomne umetnosti u produktivnu praksu.“

„Godina '68. je posejala seme preispitivanja – šta da radi umetnik u društvu tržišta, šta da radi umetnik u društvu ideoloških polarizacija, itd. 1968. godina je ključni ambijent oko kojeg se kreće opisana problematika. Ono što je interesantno reći jeste, da sva ta gibanja tangiraju područje dizajna. Nije dizajn nešto što se odvija u kabinetima, na crtačim stolovima, u fabrikama ili u radnjama...“ Jerko Denegri

Intervju sa Brankom Vučićevićem dužina trajanja: 20' 39"

Branko Vučićević
Prevodilac, rođen u Beogradu 1934. godine. Napisao je scenarije za filmove: Rani radovi (sa Ž. Žilnikom), 1969; Splav Meduze, 1980; Veštački raj, 1990. godine. Objavljene knjige: Avangardni film 1895-1939, 1984, 1990; Imitacija života, 1992; Paper Movies, 1998; Srpske lepe umetnosti, 2007; Neobični doživljaji gospodina Benjamina u zemlji boljševika, 2009. Izložbe: Fluxus

East, Berlin, Vilnius, Budapest, Krakow, Copenhagen, Tallin, Oslo, 2007-2010.

„Kad bi se pravio nekakav bilans umetnosti prošlog veka, po meni on bi izgledao sasvim drugačije nego što izgleda u istoriji umetnosti. Ako hoćemo da navedemo ono što je bilo najbitnije u toj umetnosti XX veka, ja počinjem od toga da to u svakom slučaju nije slikarstvo, već su to fotografija, arhitektura, delimično film i grafički dizajn.“

„Tada su alatke bile cirkle, lenjir, lepak i makaze. Makaze naravno dovode do osnovnog načela onog što je bilo dobro u istoj toj umetnosti XX veka, a to je montaža. Dakle, grafički dizajn za mene je jedna od formi montaže.“

„Ovim stavom, da u prošlosti nije bilo ništa ukoliko je bilo obojeno crveno, ružičasto, itd. - mi ne možemo ukinuti da neko tako misli - ali time se lišavamo nečega što ja zovem leva kulturna baština, koja je daleko od toga da je za bacanje. Pošto ni Nemci nisu odbacili jednog Brehta, bilo bi pametno da ni mi ništa od tog nasleđa ne bacamo.“ Branko Vučićević

Intervju sa Stanetom Bernikom dužina trajanja: 28' 15"

Stane Bernik
Rođen u Prizrenu 1938. godine, istoričar umetnosti (PhD), kritičar umetnosti i redovan profesor na Akademiji likovnih umetnosti i dizajna Univerziteta u Ljubljani. Na Akademiji predaje od osnivanja Odseka za dizajn (1984). i vodio je odeljenje Razvoja i teorije dizajna do odlaska u penziju. Od 2005. do 2007. bio je dekan Akademije. U 2007. je izabran za počasnog profesora na Univerzitetu u Ljubljani. Od 1974. do početka poslednjeg rata bio je profesor na Akademiji likovnih umetnosti u Sarajevu, gde je predavao

o istoriji i teoriji vizuelnih komunikacija i razvoju dizajna. Bio je glavni i odgovorni urednik časopisa za umetnost i kulturu Sinteza (Ljubljana 1964 – 1995.), glavni i odgovorni urednik magazina za istoriju umetnosti Zbornik za umetnostno zgodovino (Ljubljana 1995–2001.). Posebno je aktivan u izučavanju i kritici arhitekture, urbanog planiranja, dizajna, zaštite spomenika i savremene likovne umetnosti. Autor je preko trideset posebnih publikacija i više od 450 kontribucija, kritičkih tekstova i profesionalnih članaka. Autor je brojnih studija, kritičkih i istorijskih izložbi.

„Čovjek mora zapravo započeti tu priču iz društvenih prilika i situacije. Mi govorimo o planskoj privredi, a zapravo moramo govoriti o tržištu, jer sve što se planski proizvodilo se i prodavalo; svako je tražio bolju robu. I tu je bilo mjesto oblikovanja i dizajna.“

„Oblikovanje obuhvata najširu kategoriju i najširu definiciju. Ono se zapravo realizira u svojoj društvenosti, u svojoj socijalnosti.“

*„Na kraju krajeva, EXAT 51 je jedna čitanka proboja ka modernoj, društveno odgovornoj umetnosti.“
Stane Bernik*

Intervju sa Branislavom Dobanovačkim dužina trajanja: 16' 35"

Branislav Dobanovački
Rođen 1948. godine u Novom Sadu. Diplomirao je na Akademiji za primenjene umetnosti u Beogradu 1972. godine na Grafičkom odseku, smer vizuelne grafičke komunikacije. Magistrirao plakat je na istoj akademiji 1974. godine. Zaposlen je na Akademiji umetnosti u Novom Sadu od 1979. godine kao redovni profesor na Katedri za grafičke komunikacije. Od

1973. je član UPIDIV-a, a od 1972. je izlagao na većini najprestižnijih kolektivnih izložbi u zemlji i inostranstvu: Novi Sad, Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Priština, Subotica, Sofija, Havana, Keln, Štuttgart, Varšava, Lahti, Tojama, Fort Kolins, Mons, Jerusalim, Meksiko Siti, Brno, Moskva... Primio je više od dvadeset prvih nagrada na opštejugoslovenskim javnim i pozivnim konkursima za plakat i grafičke identifikacije iz oblasti socijalno angažovanih plakata. Plakati mu se nalaze u velikom broju zbirki, kolekcija i muzeja u zemlji i inostranstvu. Preko deset godina je realizovao vizuelne identifikacije Sterijinog pozorja. Umetnički je direktor Svetskog Bijenala Studentskog Plakata. Trenutno radi na knjizi o plakatu "Mislim vizuelno".

„U ono vreme, Udruženje [likovnih umetnika primenjenih umetnosti] je funkcionisalo zaista dobro. Brinulo se o tome da slobodni umetnici imaju staž, da im se uplaćuje zdravstveno, socijalno i penziono osiguranje, a status slobodnog umetnika nije mogao lako da se dobije. Prosto, stvari su funkcionisale...“

Branislav Dobanovački

Matrice Helvetic interview s Ivanom Piceljem, 2007. Autori: Dragan Mileusnić i Željko Serdarević

Video razgovor sa zagrebačkim grafičkim dizajnerom, Ivanom Piceljom (1924.) povodom pedesete godišnjice pisma *Helvetica*.

Timeline grafičkog i industrijskog dizajna u Jugoslaviji od 1945-1990. godine

*Timeline grafičkog i industrijskog dizajna
u Jugoslaviji od 1945-1990. godine*

U okviru izložbe *Ideologija dizajna* i u zajedničkoj produkciji, zagrebački grafički dizajner, prevodilac i publicista Dejan Kršić i Centar_kuda.org predstavljaju subjektivni i selektivni timeline praksi industrijskog i grafičkog dizajna, te institucionalnih i alternativnih okvira praksi i teorije dizajna u odnosu na paradigmatična društvena, politička i ekonomska zbivanja u socijalističkoj Jugoslaviji.

www.dizajn.hr
www.dizajn.hr/#clan/35
www.protopage.com/dejankrsicpage
www.dejankrsic.wordpress.com

Ovakav pregled praksi grafičkog i industrijskog dizajna rezultat je intervencije na rad Dejana Kršića i time line o istoriji grafičkog dizajna u Hrvatskoj od 1950-2005. godine, koji je predstavljen u okviru „Designed in Croatia“ didaktičke izložbe održane tokom maja meseca 2009. godine u galeriji HDD - Hrvatskog društva dizajnera. Izložbu je priredio Dejan Kršić povodom nagrade za rad na koncipiranju i uređenju monografije Mirka Ilića, objavljene 2008. godine u izdanju zagrebačkog AGM-a.

1980-86. Godine zastoja političkog razvoja...

Fabrika Zastava iz Kragujevca pokreće proizvodnju automobila YUGO 45

Ferenc Barat oblikuje plakat za monodramu Bayer Aspirin sa performans umetnicom Katalin Ladik, po tekstu Tohal Ottó-a za Ujvidéki Színház

1981.

Drugi Cieslewiczov redizajn Starta

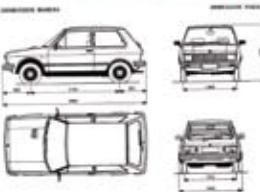
Zagreb ima 768.700 a Novi Sad 170.020 stanovnika

U Hrvatskoj višu i visoku stručnu spremu ima 6,4% stanovništva

Građani SFRJ u inostranom shoppingu troše milijardu dolara

Demonstracije albanskih studenata u Prištini

Izložba Grafički dizajn u Saveznoj republici Nemačkoj u Salonu Muzeja savremene umetnosti Beograd, gde je propratni materijal za izložbu nastao na licu mesta - nemački dizajner je tokom izložbe radio sa 16 studenata beogradskog Fakulteta primerjen umetnost, realizovan je rad Slobodana Manojlovića

1982.

Privredna stagnacija, porast troškova života. Predsednica SIV-a Milka Planinc donosi paket mera za stabilizaciju privrede u krizi. Uvođenje bonova za benzin, ograničavanje putovanja i potrošnje u inostranstvu [depozit]

Stipe Brčić/ČIO realizuje vizuelni identitet 9. kongresa SKH

25.02. Pokrenut nedeljnik Danas. Grafički urednik Danijel Popović

Newyorka MOMA otkupila 11 plakata Borisa Bučana

Mirko Ilčić započinje saradnju s talijanskim nedeljnikom Panorama

Mirko Ilčić započinje saradnju s političkim nedeljnikom Danas. Pod imenom Studio SLS, ukupno napravilo oko 180 naslovnica

U jesen 1982. grupa članova Sekcije za industrijsko oblikovanje ULUPUH-a na inicijativu Bernarda Bernardija formirala je nacrt predloga za osnivanje samostalnog društva dizajnera u Hrvatskoj, koji je našao na veliki otpor i podelo tadašnje članstvo ULUPUH-a

Najveća stopa nezaposlenih u razvijenom kapitalističkom svetu od vremena velike depresije 30h

Osnovan Odsek za dizajn na Ljubljanskoj Akademiji likovnih umetnosti

1983.

Časopis 'Time' za 'lčnost godine' proglašava lični računar

25.06. Inicijativna grupa donosi odluku o osnivanju Društva dizajnera Hrvatske

27.06.1983. održana je Osnivačka skupština Društva dizajnera Hrvatske, na kojoj je donet Statut društva; učestvuju 49 dizajnera

Prosečna površina stana u Hrvatskoj iznosila je 64,1 m2 sa 3,1 osobe po stanu

Tonko Maroević: Boris Bučan, plakati/posteri [1967-1984], NSB, Zagreb 1984

Apple Macintosh - cena \$2.495

Emigré magazin

Izložba radova slovenačkog dizajnera Matjaža Vipotnika u Novom Sadu

Izložba Oblikovanje knjige u Jugoslaviji, XXIII likovni susret u Subotici

1984.

Počinje s radom Društvo dizajnera Hrvatske

Počinje da izlazi časopis Quorum

"Aprilske teze" grupe pop kritičara Poleta

1986-91.

Izložba Jugoslovenski strip 1935-1985. Salon Muzeja savremene umetnosti Beograd

1985.

Počinje s radom Društvo dizajnera Hrvatske

SANU promovise velikosrpski program. U beogradskim Večernjim novostima objavljen "Memorandum SANU"

Slobodan Milošević polako osvaja vlast

U New Yorku utemeljena Fondacija Nikita Žukov sa zadatkom da potiče studije i razvoj dizajna. Nagrada se dodeljuje u spomen na Bernarda Bernardija [1921-1985], na čiji je poticaj Žukov i utemeljio Fondaciju. Nagrada [cca 5000 US\$] se dodeljuje uspešnim dizajnerima [pojedincima i ustanovama], a u Hrvatskoj su među dobitnicima Mirko Ilčić, Željko Sedarević i Jana Zizjak za grafički dizajn, za produkt-dizajn podelili su Jadranka Soviček i Dino Krpan

Od 12.03. Društvo dizajnera je kao ravnopravni partner zaduženo i odgovorno za pripremu i izradu programa stručnog dijela Studija dizajna

21. zagrebački salon, u sklopu kojeg je održana izložba Ivan Picej - grafički dizajn 1946/86, urednik kataloga Stane Bernik, Umjetnički paviljon, Zagreb 1986.

1986-91. Širenje velikosrpskog pokreta. Osvajanje vlasti. Udar na autonomiju Vojvodine, Crne Gore i Kosova. Razbijanje Jugoslavije.

Štrajk rudara u Labinu, jedan od najdužih štrajkova u socijalističkoj Jugoslaviji

9.351 naslov domaćih i 1.268 naslova stranih autora objavljeni u ukupnom tiražu od 68.000.000 primeraka

Održana VIII sednica CK SKS, smerjen Ivan Stambolić

1986.

Protestni skup Srba na Kosovu Polju. Slobodan Milošević: "Niko ne sme da vas bije!"

"Afera" oko plakata NSK/Novog kolektivizma za Dan mladosti

Boris Ljubičić pokreće Studio International u kojem do rata radi i Stuart Hodges. Realizuju niz novih ili redizajna vizuelnih identiteta postojećih preduzeća [Franck, Mladost...]

U Zagrebu održana Univerzijada '87, svetske sportske studentske igre

CKD - Centar za kulturnu djelatnost mladih spaja se sa Zagrebačkim kazalištem mladih, zajedno čine instituciju koja se zove Omladinski kulturni centar poznat kao OKaCe

Prvi Eurokaz - međunarodni festival novog kazališta

Studio Imitacija života pojavljuje se s plakatima za Eurokaz

1989-90. Prelomne godine. Slom komunizma, demokratska smena vlasti. Početak tranzicijskog perioda.

Novi predsednik Saveznog Izvršnog veća, Ante Marković, iznosi svoj ekonomski program: "Program u srijedištu mora imati čovjeka, njegova prava, njegovu motivaciju. Mora se temeljiti na maksimalnom razvoju sloboda i demokratije, na pluralizmu interesa, pa i političkom pluralizmu, ali i na jedinstvu koje proizilazi iz zajedništva naših naroda i narodnosti"

U Zagrebu osnovano Udruženje za jugoslavensku demokratsku inicijativu (UJDI), a nakon toga i druge političke stranke

1987.

Protesti Srba s Kosova i politički skupovi nazivani "dogadanje naroda", "mitinzi solidarnosti" ili "mitinzi istine". Ostavke rukovodstava Crne Gore i Vojvodine [tzv. "jogurt revolucija"]

Slučaj JBT - Janša, Borštner, Tasić - u Ljubljani pritvoreni novinari Mladine Janez Janša i Tasić te podoficir JNA Borštner, uz optužbu da su odavali vojne tajne. Proces na vojnom sudu obeležio je snažan angažman i razvoj slovenske civilnodruštvene scene.

Plakat za XIV vanredni kongres SKJ, autor: Ljubomir Pavčević Fš

19.11.1989. miting na Ušću u Beogradu

Izložba 70 godina filmskog plakata u Hrvatskoj, Kabinet grafike JAZU, Zagreb

11. KONGRES SKH

1987.

Protesti Srba s Kosova i politički skupovi nazivani "dogadanje naroda", "mitinzi solidarnosti" ili "mitinzi istine". Ostavke rukovodstava Crne Gore i Vojvodine [tzv. "jogurt revolucija"]

Slučaj JBT - Janša, Borštner, Tasić - u Ljubljani pritvoreni novinari Mladine Janez Janša i Tasić te podoficir JNA Borštner, uz optužbu da su odavali vojne tajne. Proces na vojnom sudu obeležio je snažan angažman i razvoj slovenske civilnodruštvene scene.

Plakat za XIV vanredni kongres SKJ, autor: Ljubomir Pavčević Fš

19.11.1989. miting na Ušću u Beogradu

Izložba 70 godina filmskog plakata u Hrvatskoj, Kabinet grafike JAZU, Zagreb

1988.

Protesti Srba s Kosova i politički skupovi nazivani "dogadanje naroda", "mitinzi solidarnosti" ili "mitinzi istine". Ostavke rukovodstava Crne Gore i Vojvodine [tzv. "jogurt revolucija"]

Slučaj JBT - Janša, Borštner, Tasić - u Ljubljani pritvoreni novinari Mladine Janez Janša i Tasić te podoficir JNA Borštner, uz optužbu da su odavali vojne tajne. Proces na vojnom sudu obeležio je snažan angažman i razvoj slovenske civilnodruštvene scene.

Plakat za XIV vanredni kongres SKJ, autor: Ljubomir Pavčević Fš

19.11.1989. miting na Ušću u Beogradu

Izložba 70 godina filmskog plakata u Hrvatskoj, Kabinet grafike JAZU, Zagreb

1989.

Novi predsednik Saveznog Izvršnog veća, Ante Marković

Rumunska TV revolucija

Pad berlinskog zida

Pokretanje interafakultetskog Studija dizajna pri Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Željko Borčić pokreće Graffiti Design

28. VI. Na Gazimestanu 600-godišnjica boja na Kosovu. Politički uspon Slobodana Miloševića

19.11.1989. miting na Ušću u Beogradu

Izložba 70 godina filmskog plakata u Hrvatskoj, Kabinet grafike JAZU, Zagreb

Société Réaliste, Pariz

Transitioners: London View

U 2006. godini, pariski kolektiv Société Réaliste je lansirao Transitioners, "trend dizajn agenciju" čija je specijalnost politička tranzicija. Transponujući principe predviđanja trendova opse korišćenih od strane modne industrije u polje politike, projekat preispituje revoluciju (tranziciju?) kao centralnu kategoriju u savremenom zapadnjačkom društvu. Kako proizvesti "demokratsku tranziciju"? Koja je uloga dizajna u stalnoj konverziji političkog fluksa u mitologiju? Kako se uticaj nekog događaja na građane može transformisati u kontrolisan afekat? U zavisnosti od trenutne političke klime, Transitioners definišu opštu klimu u kojoj će se budući društveno transformišući pokreti desiti, sa ciljem da što više uvećaju njihovu efikasnost. Kao i bilo koja druga agencija za kreiranje trendova, klijenti Transitioners-a su dizajneri, koji mogu koristiti predloge agencije u dizajniranju nadolazećih revolucija: logotipa, kolor karti, leksičkih polja, itd. Za svaki novi korak u projektu, Société Réaliste osmišljavaju novu trend kolekciju, koja potiče od specifičnog istorijskog elementa. U 2007. godini inspiracija za Dane Bastilje je bila Francuska revolucija. Kolekcija iz 2008. Le Producteur, je bila zasnovana na utopijama nastalim tokom prve tri deкаде XIX veka, od strane mislilaca kao što su Furije, Enfantin, Rodrigez, Kabe, Oven, ili Sen Simon.

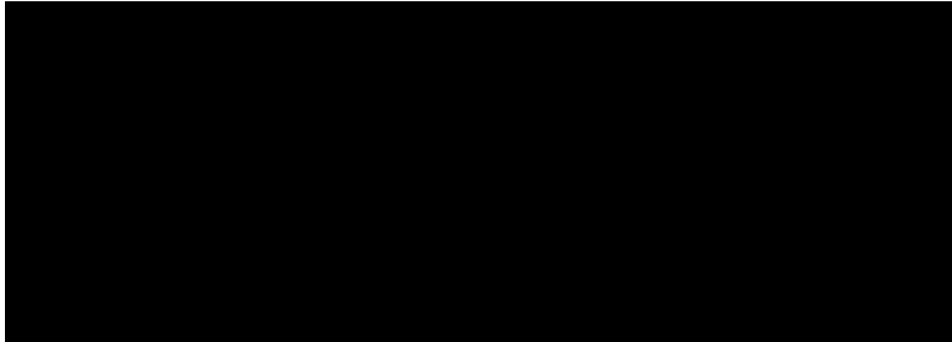
U Novom Sadu, u okviru projekta Transitioners predstavljen je pregled njihove kolekcije za 2009. godinu, London View. Inspirisana Evropskom revolucijom 1848. godine, ova kolekcija za 2009. se bavi veoma specifičnim kontekstom "Godine revolucije" i novom političkom paradigmatom nastalom tada: shema sinhronizovanog i kontinentalnog pokušaja revolucije. Zaista, od prvih studentskih i radničkih demonstracija u Parizu početkom februara 1848. do kraja mađarskog građanskog rata u decembru 1849. godine, revolucije su se desile u svim većim mestima u Evropi. Četrdeset evropskih gradova su bili pozornica ključnih zajedničkih dešavanja koja nastavljaju sa preispitivanjem današnjeg političkog konteksta: kolektivna spontanost, policentrična organizacija, međunarodna saradnja putem komunikacijskih sredstava i "globalno" umrežavanje.

U februaru 1848., Fridrih Engels i Karl Marks po prvi put objavljuju Komunistički manifest (Manifest der Kommunistischen Partei), esej koji će u potpunosti transformisati istoriju društvenih pokreta u pogledu filozofskih osnova, sredstava organizacije, lokalnih i globalnih strategija, vodeći u transformaciju Komunističku ligu (uglavnom baziranu na utopijskim socijalističkim teoretskim referencama, kao što su Babuf ili Sen-Simon), u Prvu internacionalu. Godina 1848. je početak teorijske nadmoći hegelijanskog marksizma nad evropskim revolucionarnim snagama. Centralno pitanje Transitioners: London View se bavi specifičnim tačkama u Marksovoj i Engelsovoj analizi političke situacije u kojoj se nalaze dok pišu, a posebno nepreciznošću njihove "londonske" teoretske tačke gledišta u odnosu na mnoštvo i kompleksnost revolucija koje su se dešavale na evropskom kontinentu. Kolekcija namjerava da istakne slične savremene situacije disjunkcije između mnoštva revolucionarnih praksi i pokušaja njihove teoretske standardizacije.

Société Réaliste je kolektiv iz Pariza koji su 2004. godine kreirali Ferenc Gróf i Jean-Baptiste Naudy. Ovaj kolektiv upravlja razvojem nekoliko istraživačkih i ekonomskih struktura iz polja teritorijalne ergonomije, eksperimentalne ekonomije, političkog dizajna i/ili strategija otpora. Članovi Société Réaliste su istraživači na Jan van Eyck Academie u Mاستrihtu i njihov rad zastupa Galerie Martine Aboucaya iz Pariza.

Transitioners

CIP - Каталогizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад

7.05(083.824)
7.05:62(083.824)
766(083.824)

IDEOLOGIJA dizajna : Muzej savremene umetnosti
Vojvodine, 23. 10.- 23. 11. 2009. / [prevod Nebojša Pajić,
Orfeas Skutelis ; fotografije Orfeas Skutelis, Szilárd
Kovács, Marko Brkić]. - Novi Sad : Muzej savremene umetnosti
Vojvodine, 2009 (Novi Sad : Stojkov). - 54 str. : ilustr. ;
21 cm

Tekst na srp. i engl. jezika. - Tiraž 300.

ISBN 978-86-84773-58-8

a) Графички дизајн - Изложбени каталози b) Индустијски
дизајн - Изложбени каталози

CUBISS.SR-ID 244278023

- Naziv izložbe: ID: Ideologija dizajna
- Mesto i vreme održavanja izložbe: Muzej savremene umetnosti Vojvodine
23.10. – 23.11. 2009.
- Producenti i kustosi zložbe: Centar za nove medije_kuda.org
www.kuda.org
- Izdavač: Muzej savremene umetnosti Vojvodine
Dunavska 37, 21000 Novi Sad
tel: +381 21 6613 526, fax: +381 21 6611 463
e-mail: info@msuv.org
www.msuv.org
ISBN 978-86-84773-58-8
- Za izdavača: Živko Grozdanić
- Urednik: kuda.org
- Prevod: Nebojša Pajić, Orfeas Skutelis
- Fotografije: Orfeas Skutelis, Szilárd Kovács,
Marko Brkić, Ružica Jovanović
- Dizajn i priprema za štampu: Open Design Studio - Katarina Lukić Balažikova
i Marko Brkić, www.opendesignstudio.net
- Štampa: Štamparija Stojkov, Novi Sad
- Tiraž: 300
Novembar 2009.
- Podrška projektu: Projekat je podržan sredstvima Evropske komisije.
Ova publikacija [komunikacija] ukazuje samo na stavove autora i Evropska komisija ne može da bude odgovorna za bilo kakvu dalju upotrebu koja može da proizađe iz informacije objavljene ovde.
- Izložba ID: *Ideologija dizajna* je deo dva šira, kolaborativna, umetnička i regionalna projekta:

IU INDIVIDUAL UTOPIA NOW AND THEN
DISCONTINUITY OF GENERATION DIALOGUE OR WHAT DO WE HAVE IN COMMON?
INDIVIDUALNE UTOPIJE NEKAD I SAD
DISKONTINUITET GENERACIJSKOG DIALOGA ILI ŠTA NAM JE ZAJEDNIČKO?

NEKAD I SAD
INDIVIDUALNE UTOPIJE
NEKAD I SAD
DISKONTINUITET
GENERACIJSKOG DIALOGA
ILI ŠTA NAM JE ZAJEDNIČKO?

/korica/

Uvod
Ideologija
dizajna
/s. 02 - 04/

Javni program
„Z” blokovi
Open Design Studio
A3.Format Group
/s. 05 - 20/

ulaz

Muzej savremene
umetnosti Vojvodine
1. sprat

Dokumentarni
video zapisi
/s. 21 - 28/

Rad na katalogu Ideologija dizajna je bio deo projekta ID: Dedlajn /10.-11.11. 2009./ inicijative Open Design Studio. Dizajn kataloga, prelom i priprema za štampu su bili izrađeni u prostoru postavke izložbe ID: Ideologija dizajna tokom dva dana u formi dizajn-performansa u trajanju od 20 sati. Autorsko rešenje kataloga i njegova struktura su koncipirani na osnovu strukture, rasporeda postavke i karaktera izložbenih prostorija.

OPEN DESIGN STUDIO
www.opendesignstudio.net

Timeline grafičkog
i industrijskog dizajna
u Jugoslaviji
od 1945-1990. godine
/s. 29 - 46/

Société Réaliste, Pariz
Transitioners:
London View
/s. 47 - 52/